

ธุรกิจก่อสร้างใน CLMV: โอกาสของผู้ประกอบการไทย

กลุ่มประเทศ CLMV ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติภายหลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี 2558 ประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเกิดขึ้นของความเป็นเมือง (Urbanization) ทำให้เกิดการเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเติบโต จึงนับเป็นโอกาสของผู้รับเหมาไทยในการเข้าไปรับงานก่อสร้างที่กำลังขยายตัวต่อเนื่อง

บทวิเคราะห์นี้ได้ประเมินโอกาสและข้อจำกัดของภาคก่อสร้างในประเทศ CLMV โดยพิจารณาจากปัจจัยทั้งด้านความพร้อมเชิงมหภาคและเชิงโครงสร้าง ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในแต่ละประเทศ พบว่า**เวียดนาม**เป็นประเทศที่น่าสนใจเข้าไปประกอบธุรกิจรับเหมามากที่สุด เนื่องจากมีโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่จำนวนมากและยังเติบโตต่อเนื่อง รองลงมา ได้แก่ **กัมพูชา** ซึ่งภาคก่อสร้างเติบโตสูงและมีข้อได้เปรียบจากภูมิประเทศที่ติดกับไทย สำหรับ**เมียนมา** แม้มีข้อจำกัดในการเข้าไปลงทุนมากกว่าประเทศอื่นในกลุ่ม แต่ภาครัฐพยายามผ่อนคลายกฎระเบียบและขับเคลื่อนการลงทุนต่อเนื่อง ส่วน**สปป.ลาว** มูลค่าก่อสร้างยังน้อย แต่มีโอกาสการลงทุนในโครงการขนาดกลางและเล็ก อย่างไรก็ตาม การเข้าไปรับงานก่อสร้างในประเทศ CLMV จะเผชิญการแข่งขันที่สูงจากผู้รับเหมาต่างชาติ ดังนั้น ผู้รับเหมาไทยจะต้องหาพันธมิตรทางธุรกิจในช่วงโซ่อุปทาน อาทิ ผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์/ผู้รับเหมาท้องถิ่น รวมถึงบริหารจัดการแรงงานท้องถิ่น เพื่อให้มีช่องทางในการรับงานได้ต่อเนื่อง

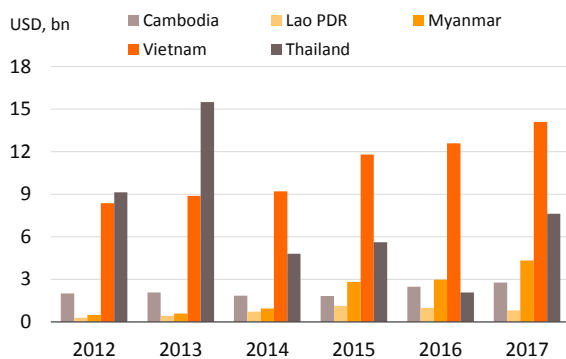
▲ ศักยภาพการเติบโตของ CLMV...เอื้อโอกาสรับงานก่อสร้าง

ที่ผ่านมากลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม สามารถดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI) เข้ามาอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 1) ในช่วงปี 2555-2560 มูลค่า FDI ในประเทศกลุ่มนี้โดยรวมเพิ่มขึ้นถึง 18% ต่อปี จากปัจจัยบวกที่สำคัญ ได้แก่ 1) การเติบโตทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉลี่ย 6.5% ต่อปี ณ ช่วงเวลาเดียวกัน 2) ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรในประเทศซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญของภาคการผลิต และ 3) กำลังแรงงานที่มีอยู่จำนวนมากและระดับค่าจ้างยังอยู่ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ กลุ่มประเทศเหล่านี้ยังมีความโดดเด่นมากขึ้น ภายหลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี 2558 นำไปสู่การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้ต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง (Urbanization) พิจารณาได้จากในช่วงปี 2555-2560 ภาคก่อสร้างในประเทศ CLMV มีสัดส่วนต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ (ภาพที่ 2) โดยกัมพูชาเป็นประเทศที่ภาคก่อสร้างขยายตัวเฉลี่ยสูงถึง 25% ต่อปี รองลงมาคือ เมียนมา สปป.ลาว และเวียดนาม เติบโต 19% 12% และ 10% ต่อปี ตามลำดับ หากพิจารณาขนาดของตลาดก่อสร้าง พบว่าเวียดนามมีมูลค่าก่อสร้างมากที่สุด รองลงมาคือ เมียนมา กัมพูชา และสปป.ลาว (ภาพที่ 3-4) เนื่องจากเวียดนามมีมูลค่าการลงทุนทางตรงจากต่างชาติจำนวนมาก ทำให้มีทั้งการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หลายโครงการ

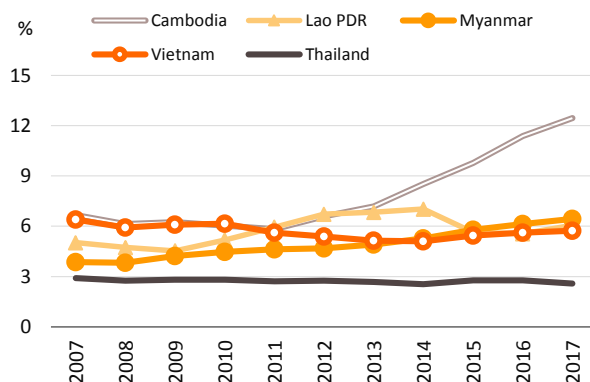
ทิศทางดังกล่าวจึงเป็นโอกาสของผู้รับเหมาไทยในการเข้าไปรับงานก่อสร้างในประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังเติบโต ทั้งงานก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน โรงงานอุตสาหกรรม อาคารสำนักงาน และที่พักอาศัย ทั้งนี้ จากข้อมูลล่าสุด กลุ่ม CLMV (ยกเว้นเมียนมา) อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นในธุรกิจก่อสร้างได้เต็มจำนวน ซึ่งช่วยลดข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการก่อสร้าง เช่น วิศวกร และสถาปนิก เป็นต้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับเหมาไทยที่เน้นรับงานก่อสร้างด้านเทคนิคและความชำนาญทางวิศวกรรม นอกจากนี้ ภูมิประเทศที่มีพรมแดนเชื่อมโยงกับประเทศไทย ยังช่วยให้ประหยัดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายแรงงาน เครื่องจักรกล ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ

ภาพที่ 1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ

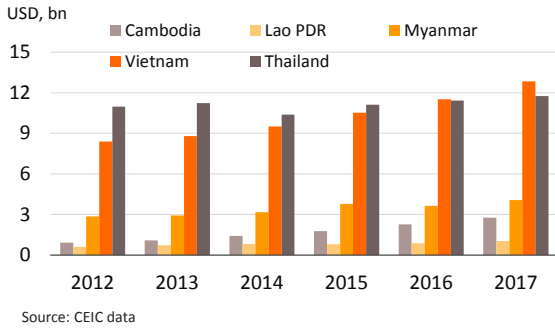
Source: CEIC data

ภาพที่ 2 สัดส่วนมูลค่าภาคก่อสร้างต่อ GDP

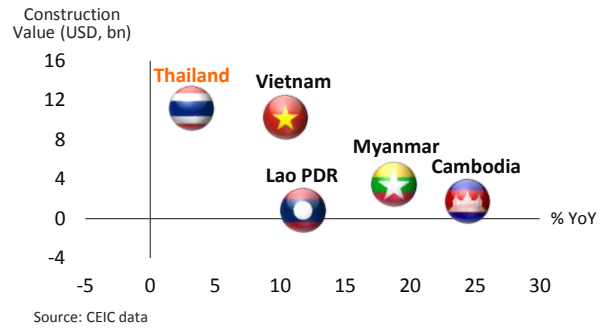

Source: CEIC data

ภาพที่ 3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคก่อสร้าง

ภาพที่ 4 มูลค่าก่อสร้างและอัตราเติบโตเฉลี่ยช่วงปี 2555 - 2560

ปัจจัยบ่งชี้ความน่าสนใจในการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างใน CLMV

I. หลักการประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าไปรับงานก่อสร้างในประเทศ CLMV พิจารณาจาก 1) ความพร้อมด้านปัจจัยเชิงมหภาค และ 2) ปัจจัยเชิงโครงสร้างของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง มีรายละเอียดดังนี้

1) ความพร้อมด้านปัจจัยเชิงมหภาคที่มีต่อภาคก่อสร้าง วิเคราะห์โดยประยุกต์ใช้ "Five Force Model" ในการกำหนดตัวแปรให้ครอบคลุมตัวชี้วัดทั้งด้านโอกาสและข้อจำกัดการลงทุน ดังนี้

- **ตัวชี้วัดด้านโอกาส** ประเมินจาก 7 ปัจจัย ดังนี้ 1) มูลค่าก่อสร้าง (วัดจาก GDP เฉพาะภาคก่อสร้าง) 2) สัดส่วนมูลค่าก่อสร้างต่อ GDP 3) ภาวะเศรษฐกิจมหภาค (วัดจากคะแนนด้านเศรษฐกิจมหภาคจาก Global Competitiveness Index: GCI) 4) ความพร้อมทางด้านระบบการขนส่งโลจิสติกส์ (วัดจาก Logistic Performance Index: LPI) 5) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (วัดจาก Foreign Direct Investment: FDI) 6) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน (วัดจากคะแนนด้าน Institution จาก GCI) และ 7) ค่าจ้างแรงงาน ซึ่งตัวชี้วัดด้านโอกาสแยกตามรายปัจจัย หากระดับคะแนนมากกว่าจะสะท้อนความได้เปรียบในแต่ละด้านที่สูงกว่า (ภาพที่ 5) และหากประเทศใดมีค่าตัวชี้วัดด้านโอกาสโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่า หมายความว่าจะมีบรรยากาศน่าลงทุนมากกว่าประเทศอื่น (ภาพที่ 6)
- **ตัวชี้วัดด้านข้อจำกัด** ประเมินจาก 5 ปัจจัย ดังนี้ 1) ความไม่เพียงพอของโครงสร้างพื้นฐาน (กลับค่าคะแนนด้าน Infrastructure จาก GCI) 2) สภาพตลาดการเงินที่ยังไม่พัฒนา (กลับค่าคะแนนด้าน Financial Market Development จาก GCI) 3) ความไม่เสถียรภาพทางการเมือง (Political Instability Index) 4) ความไม่มีประสิทธิภาพด้านแรงงาน (กลับค่าคะแนนด้าน Labor Market Efficiency จาก GCI) และ 5) ต้นทุนวัสดุก่อสร้าง (วัดจากราคาปูนซีเมนต์) ซึ่งตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดแยกตามรายปัจจัย หากระดับคะแนนมากกว่า จะสะท้อนข้อจำกัดในแต่ละด้านที่สูงกว่า (ภาพที่ 7) และหากประเทศใดมีค่าตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่า หมายความว่าจะมีข้อจำกัดในการลงทุนมากกว่าประเทศอื่น (ภาพที่ 8)

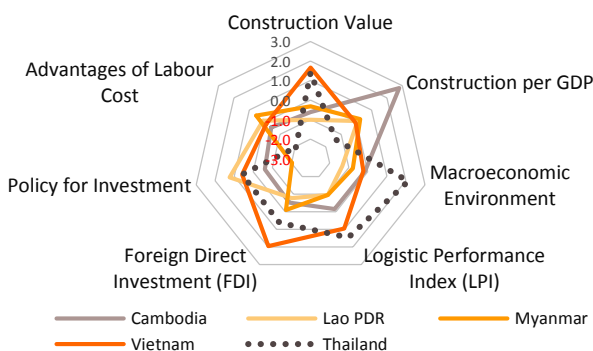
Opportunity Factors	Weight %
Construction Value	23
Construction per GDP	23
Macroeconomic Environment	17
LPI	14
FDI	9
Policy for Investment	9
Advantages of Labor Cost	4

Risk Factors	Weight %
Inadequate Infrastructure	37
Financial Market Underdevelopment	29
Political Instability	22
Labor Market Inefficiency	9
Construction Material Cost	3

Note: calculated by Principle Component Analysis (PCA)

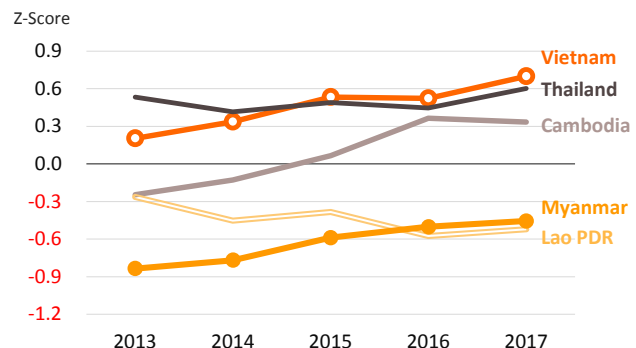
2) ปัจจัยเชิงโครงสร้างของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง พิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานเชิงโครงสร้างที่คาดว่าจะมีผลต่อการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศ CLMV ดังนี้ 1) การอนุญาตถือครองหุ้นของผู้รับเหมาต่างชาติ 2) ลักษณะการดำเนินธุรกิจ 3) ประเภทของโครงการก่อสร้าง 4) ภาวะการแข่งขัน 5) ลักษณะของผู้รับเหมาในแต่ละประเทศ 6) แหล่งเงินทุน และ 7) กฎระเบียบการลงทุน ด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมิใช่ภาษี (ตารางที่ 1)

ภาพที่ 5 ตัวชี้วัดด้านโอกาสการลงทุนก่อสร้าง ปี 2560 (แยกตามรายปัจจัย)

Source: compiled by Krungsri Research, as of 2017
Note: Calculation for Z-score of opportunity factors are in appendix. Higher level of indicator represents higher opportunities.

ภาพที่ 6 ตัวชี้วัดรวมด้านโอกาสการลงทุนก่อสร้าง

Source: compiled by Krungsri Research
Note: Z-score are levels of opportunity indicators that calculated from 7 factors (description of calculation is in appendix)

II. ผลการวิเคราะห์ความน่าสนใจของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

1) ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเชิงมหภาคที่มีต่อภาคก่อสร้างใน CLMV วิจัยกรุงศรีคำนวณตัวชี้วัดความน่าสนใจในการประกอบกิจการจากการวิเคราะห์ Principle Component Analysis (PCA) พบว่าตัวชี้วัดด้านโอกาสพิจารณาจากมูลค่าก่อสร้าง (23%) สัดส่วนมูลค่าก่อสร้างต่อ GDP (23%) และเศรษฐกิจมหภาค (17%) เป็นหลัก ขณะที่ตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดพิจารณาจากความเพียงพอของโครงสร้างพื้นฐาน (37%) การพัฒนาตลาดการเงิน (29%) และเสถียรภาพทางการเมือง (22%) เป็นหลัก (รายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก) สรุปผลได้ว่า ในช่วงปี 2556-2560 เวียดนามเป็นประเทศที่มีปัจจัยบวกต่อการประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้างมากที่สุด และมีข้อจำกัดในการเข้าไปรับงานน้อยที่สุด ขณะที่ประเทศที่มีปัจจัยบวกต่อธุรกิจรับเหมาน้อยที่สุดและมีระดับข้อจำกัดมากที่สุดคือ เมียนมา (ภาพที่ 6 และ 8) อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าโอกาสของภาคก่อสร้างในเมียนมามีทิศทางปรับดีขึ้นเป็นลำดับ โดยผลการประเมินรายประเทศในช่วงปี 2556-2560 มีดังนี้

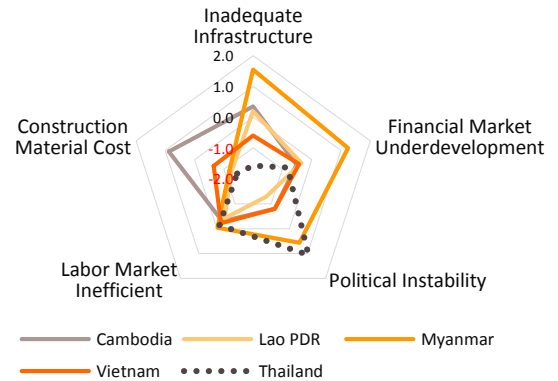
- **เวียดนาม** พบว่ามีข้อได้เปรียบจากมูลค่าก่อสร้างและจำนวนโครงการก่อสร้างสูงสุดในกลุ่ม CLMV แม้อัตราการเติบโตของภาคก่อสร้างในเวียดนามต่ำกว่ากัมพูชาและเมียนมา แต่มีทิศทางขยายตัวต่อเนื่อง นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตัวชี้วัดด้านโอกาสในเวียดนามโดดเด่นกว่าประเทศอื่นใน CLMV ได้แก่ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่สูง และความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์ ส่วนตัวชี้วัดรวมด้านข้อจำกัดการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเวียดนามอยู่ระดับต่ำสุด โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานและตลาดการเงิน

- **กัมพูชา** เมื่อพิจารณาจากค่าตัวชี้วัดด้านโอกาสการประกอบธุรกิจ พบว่าเป็นประเทศที่น่าสนใจเข้าไปรับงานก่อสร้างมากเป็นอันดับสองรองจากเวียดนาม โดยมีข้อได้เปรียบที่สำคัญจากโครงการก่อสร้างที่ขยายตัวในอัตราเร่ง ทำให้สัดส่วนของมูลค่าก่อสร้างต่อ GDP สูงกว่าประเทศอื่นในกลุ่ม CLMV อย่างไรก็ตาม กัมพูชายังต้องการการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์และนโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หากพิจารณาตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดการประกอบธุรกิจ พบว่าต้นทุนวัสดุก่อสร้างสูงกว่าประเทศอื่น ขณะที่ยังขาดความพร้อมด้านระบบสาธารณูปโภค

- **เมียนมา** เป็นประเทศหนึ่งที่มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานจำนวนมาก ทำให้ภาคก่อสร้างในประเทศขยายตัวในอัตราสูงเป็นอันดับสองรองจากกัมพูชา อย่างไรก็ตาม เมื่อประเมินค่าตัวชี้วัดด้านโอกาสการประกอบธุรกิจ ในช่วงปี 2556-2558 พบว่ามีระดับต่ำสุดใน CLMV และเพิ่งขยับขึ้นสูงกว่าสปป.ลาวในปี 2559-2560 ปัจจัยบวกมาจากการเร่งพัฒนาระบบโลจิสติกส์และมีการลงทุนทางตรงจากต่างชาติมากขึ้น ส่วนตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดการประกอบธุรกิจอยู่ระดับสูงสุด จากปัญหาเสถียรภาพทางการเมือง ความไม่เพียงพอของโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาตลาดการเงินที่ยังล่าช้า

- **สปป.ลาว** เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดด้านโอกาสการประกอบธุรกิจในช่วงปี 2556-2560 มีข้อได้เปรียบจากต้นทุนแรงงานต่ำ รวมทั้งนโยบายสนับสนุนการลงทุนของภาครัฐที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม สปป.ลาวยังต้องการการพัฒนา ระบบคมนาคมขนส่งเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ สำหรับข้อจำกัดการประกอบธุรกิจในสปป.ลาวอยู่ในระดับต่ำ โดยในปี 2560 ตัวชี้วัดรวมปรับลดลงเมื่อเทียบกับ 4 ปีก่อนหน้า ผลจาก 1) ราคาวัสดุก่อสร้างลดลงจากที่มีผู้ผลิตเข้าไปตั้งโรงงานในสปป.ลาว และ 2) มีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า) มากขึ้น

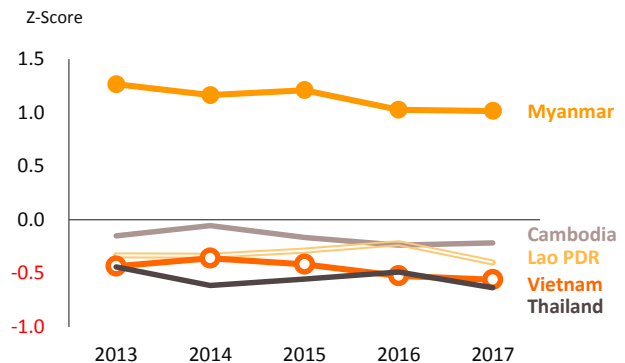
ภาพที่ 7 ตัวชี้วัดด้านข้อจำกัดการลงทุนก่อสร้าง ในปี 2560 (แยกตามรายปัจจัย)

Source: compiled by Krungsri Research, as of 2017

Note: Calculation for Z-score of risk factors (in 2017) are in appendix. Higher level of indicator represents higher risks.

ภาพที่ 8 ตัวชี้วัดรวมด้านข้อจำกัดการลงทุนก่อสร้าง

Source: compiled by Krungsri Research

Note: Z-Score are levels of risk indicators that calculated from 5 factors (description of calculation is in appendix)

2) ผลการประเมินปัจจัยเชิงโครงสร้างที่อาจมีผลต่อการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

นอกจากผลการประเมินปัจจัยเชิงมหภาคที่ระบุโอกาสและข้อจำกัดในการเข้าไปประกอบธุรกิจในกลุ่ม CLMV แล้ว ยังจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยเชิงโครงสร้างธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในแต่ละประเทศเพื่อประกอบการวิเคราะห์ร่วมกัน จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิจัยกรุงศรี มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบปัจจัยสำคัญเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศ CLMV

	กัมพูชา	สปป.ลาว	เมียนมา	เวียดนาม
1) การอนุญาต ถือครองหุ้นของ ผู้รับเหมา ต่างชาติ	ถือหุ้นได้สูงสุด 100%	ถือหุ้นได้สูงสุด 100% หากเงินลงทุน โครงการตั้งแต่ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ถ้าเงินลงทุนต่ำกว่า 30 ล้าน ดอลลาร์สหรัฐฯ ผู้รับเหมาต่างชาติต้อง ถือหุ้นไม่เกิน 49%	ถือหุ้นได้มากกว่า 35% แต่ไม่ถึง 100%	ถือหุ้นได้สูงสุด 100% โดยการ ลงทุนมี 2 รูปแบบ ได้แก่ การเข้าไป ตั้งบริษัทเองและการซื้อกิจการ ท้องถิ่น
2) ลักษณะการ ดำเนินธุรกิจของ ผู้รับเหมา ต่างชาติ*	– เอกชนรับจ้างเหมาเองหรือก่อสร้าง ร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น – PPP มีหลายรูปแบบ เช่น BOT และ BTO – G to G	– เอกชนรับจ้างเหมาเองหรือก่อสร้าง ร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น – PPP มีหลายรูปแบบ เช่น BOT และ BOO – G to G	– เอกชนรับจ้างเหมาเองหรือก่อสร้าง ร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น – PPP รูปแบบส่วนมากจะเป็น BOT – G to G	– เอกชนรับจ้างเหมาเองหรือ ก่อสร้างร่วมกับผู้ประกอบการ ท้องถิ่น – PPP เช่น BTO และ BOT – G to G
3) ประเภทของ โครงการก่อสร้าง	ส่วนใหญ่เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้าน คมนาคม ได้แก่ ถนน ทางรถไฟ และ สนามบิน นอกจากนี้มีงานก่อสร้าง โรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในเขต เศรษฐกิจพิเศษ	ส่วนใหญ่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะเขื่อนผลิตไฟฟ้า โครงการ ถนน และรถไฟ นอกจากนี้ยังมี โรงงานอุตสาหกรรม โดยอยู่ในเขต เมืองและสถานที่ท่องเที่ยว	โครงการที่สำคัญ ได้แก่ ที่พักอาศัย (51%), โครงสร้างพื้นฐาน (26%), โรงงานอุตสาหกรรม (14%), พาณิช ยกรรม (6%) และอาคารทั่วไป (3%)	ส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์กรรม และอาคารประเภทอื่น (70%) รองลงมาเป็นโครงสร้างพื้นฐาน (27%) และที่อยู่อาศัย (3%)
4) ผู้รับเหมา				
4.1 ข้อมูลพื้นฐาน	มีบริษัทจดทะเบียนธุรกิจรับเหมา ประมาณ 1,000 ราย ในจำนวนนี้เป็น ผู้ประกอบการต่างชาติราว 300 ราย ซึ่ง ส่วนมากเป็นบริษัทของประเทศไทย	มีบริษัทจดทะเบียนธุรกิจรับเหมา ประมาณ 1,300 ราย ในจำนวนนี้เกือบ 80% เป็นรายย่อย	บริษัทส่วนใหญ่เป็น SMEs (80-90%) มัก รับงานซ่อมแซมถนนโครงการขนาดเล็ก ขณะที่รายใหญ่นำรับงานก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์และโครงสร้างพื้นฐาน ขนาดใหญ่ร่วมกับต่างชาติ	มีบริษัทจดทะเบียนธุรกิจรับเหมา ประมาณ 20,000 ราย และมี ผู้รับเหมาต่างชาติรายกลางเข้าไป รับงานก่อสร้างในเวียดนาม มากกว่าใน CLM เนื่องจากมี โครงการก่อสร้างจำนวนมาก
4.2 ผู้รับเหมา ท้องถิ่นที่สำคัญ	– Royal Group – Muhibbah Engineering – Sea-Union Construction	– Champa Lao – Gaupa Lao Construction	– Max Myanmar Group – Htoo Construction – A1 Construction – Shwe Taung Development – Asia World	– Cotec Construction – Hoa Binh Construction & Real Estate – Vinaconex – Viet Nam Industrial Construction – Petrovietnam Construction
4.3 ผู้รับเหมา ต่างชาติที่สำคัญ	– Henan Transport Investment (China) – Greenland Group (China) – China State Construction Overseas Development – Yunnan Construction Investment (China) – Sino Great Wall International Engineering (China)	– China Railway Engineering Group – POWERCHINA – Vietnamese Hoang Anh Gia Lai – EGCO Group (Thailand) – Ratchaburi Holding (Thailand)	– China Harbour Engineering – Yunnan Construction Engineering (China) – Korean Land and Housing Cooperation – JFE Engineering Corporation (Japan) – Posco Daewoo Corporation (Korea)	– Obayashi Corporation – China Railways Sixth Group – China Construction State Engineering – Posco E&C (Korea) – Nawarat (Thailand)
5) ภาวะการ แข่งขัน	มีผู้ประกอบการจำนวนมาก ทำให้มี การแข่งขันสูง อย่างไรก็ตามโครงการ โครงสร้างพื้นฐานส่วนหนึ่งมีผู้รับเหมา จีนเข้ามาจำนวนมากขึ้น เนื่องจาก รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนเงินทุน	ผู้ประกอบการต่างชาติมีน้อยราย เนื่องจากเน้นสร้างเขื่อนผลิตไฟฟ้าซึ่ง ใช้เงินลงทุนสูง ส่วนมากจึงเป็น ผู้ประกอบการต่างชาติรายเดิม โดยเฉพาะจากจีนและเวียดนาม	ภาวะการแข่งขันสูงขึ้น เนื่องจากระยะ หลังเมียนมาเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้าไป ลงทุนมากขึ้น ซึ่งส่วนมากเป็นจีน ได้หัน เวียดนาม และสิงคโปร์	เวียดนามมีโครงการลงทุนจำนวน มากและหลากหลายประเภท มี ผู้ประกอบการจำนวนมาก ส่งผล ให้การแข่งขันสูง แต่หากมี พันธมิตรทางธุรกิจเวียดนามจะ ยิ่งช่วยให้มีศักยภาพการแข่งขัน มากขึ้น

Note: *PPP = Public and Private Partnership, BOT = Build operate and transfer, BTO = Build transfer and operate, BOO = Build-own operate, G to G = Government to Government

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบปัจจัยสำคัญเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศ CLMV (ต่อ)

	กัมพูชา	สปป.ลาว	เมียนมา	เวียดนาม
6) แหล่งเงินทุน				
6.1 ภาคเอกชน	รายได้ผู้ประกอบการ หรือเงินทุนและต่างประเทศ	รายได้ผู้ประกอบการ หรือเงินทุนและต่างประเทศ	รายได้ผู้ประกอบการ หรือเงินทุนและต่างประเทศ	รายได้ผู้ประกอบการ หรือเงินทุนและต่างประเทศ
6.2 ภาครัฐ	- เงินสนับสนุน/เงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ADB, World Bank, JICA และ รัฐบาลต่างประเทศ เช่น จีน - เงินทุนในประเทศ - งบประมาณของภาครัฐ	- เงินสนับสนุน/เงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ADB, World Bank, JICA และ รัฐบาลต่างประเทศ เช่น จีน - เงินทุนในประเทศ - งบประมาณของภาครัฐ	- เงินสนับสนุน/เงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ADB, World Bank, JICA และ รัฐบาลต่างประเทศ เช่น จีน - เงินทุนในประเทศ - งบประมาณของภาครัฐ	- เงินสนับสนุน/เงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ADB, World Bank, JICA และ รัฐบาลต่างประเทศ เช่น จีน - เงินทุนในประเทศ - งบประมาณของภาครัฐ - รายได้รัฐวิสาหกิจ
7) กฎระเบียบการลงทุน				
7.1 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	19% สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และ 24% สำหรับธุรกิจทั่วไป	20% สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และ 25% สำหรับธุรกิจทั่วไป	20%
7.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษี	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 6 ปี และ ภาษีนำเข้าวัสดุก่อสร้าง/เครื่องจักร	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 2-4 ปี	ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรก่อสร้าง และ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะได้รับยกเว้นภาษีนิติบุคคล 5-7 ปี และลดหย่อนเพิ่ม 50% อีก 5 ปี	กิจการโครงสร้างพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือ 10% และหากลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับการยกเว้นภาษีฯ อีก 2 ปี และ/หรือยืดเวลาลดหย่อนภาษีฯ เพิ่มขึ้นอีก 4 ปี
7.3 การโอนเงินสกุลต่างประเทศ	โอนเงินสกุลต่างประเทศได้อย่างเสรี เพื่อ 1) นำเข้าและชำระคืนเงินต้น/ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ 2) ชำระเงินค่าสิทธิและค่าธรรมเนียมการจัดการ 3) โอนเงินผลกำไร และ 4) โอนเงินลงทุนกลับประเทศตนเองได้ กรณีที่ยกเลิกกิจการ	มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศค่อนข้างเคร่งครัด และจำกัดรายการธุรกรรมที่ใช้เงินตราต่างประเทศ	โอนเงินได้เสรีเพื่อ 1) ส่งผลกำไร เงินปันผล ดอกเบี้ยและผลตอบแทนอื่น 2) ส่งเงินจากการขายกิจการหรือจากทรัพย์สินของกิจการ 3) ชำระเงิน/เงินกู้ 4) ชำระค่าเสียหาย และ 5) โอนเงินชดเชยหรือเงินที่ได้รับจากการเวนคืน	โอนเงินสกุลต่างประเทศได้อย่างเสรี
7.4 การจ้างงาน	สามารถจ้างแรงงานต่างชาติ (ทั้งแรงงานที่มีและไม่มีทักษะ) ไม่เกิน 10%	จำกัดแรงงานต่างชาติไร้ฝีมือไม่เกิน 15% และแรงงานที่มีฝีมือไม่เกิน 25%	มีเงื่อนไขให้จ้างแรงงานไร้ฝีมือเฉพาะแรงงานในท้องถิ่น สัดส่วนการจ้างขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในแต่ละโครงการ	ไม่จำกัดสัดส่วนการจ้างแรงงานท้องถิ่นกับแรงงานต่างชาติ
7.5 การถือครองที่ดิน	สัญญาเช่า 50-99 ปี	สัญญาเช่า 20 หรือ 30 หรือ 50 ปี สามารถขยายสัญญาได้ตลอดอายุสัญญาไม่เกิน 99 ปี ขึ้นกับเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละโครงการ	สัญญาเช่า 50 ปี ขยายสัญญาได้ 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 10 ปี	สัญญาเช่าที่ดิน 50 ปี แต่หากเป็นโครงการสำคัญระดับชาติจะสามารถเช่าได้สูงสุด 70 ปี

Source: compiled by Krungsri Research, (as of 2018)

ผลการประเมินปัจจัยเชิงโครงสร้างของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างใน CLMV จากตารางข้างต้น พบว่าแต่ละประเทศได้ผ่อนคลายข้อจำกัดการลงทุนจากต่างชาติในหลายด้าน อาทิ การเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นกิจการรับเหมาก่อสร้างได้ 100% (ยกเว้นเมียนมา) และการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมิใช่ภาษีที่เอื้อต่อธุรกิจบริการมากขึ้นซึ่งจะทำให้ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างได้รับประโยชน์ตามไปด้วย ในส่วนของการลงทุนภาครัฐ พบว่าทุกประเทศกำหนดนโยบายที่มุ่งขับเคลื่อนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค กระตุ้นให้ธุรกิจก่อสร้างภาคเอกชนขยายตัวตามมา อาทิ โรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ และที่อยู่อาศัย โดยแต่ละประเทศมีจุดเด่นที่เอื้อต่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแตกต่างกัน ดังนี้

- **เวียดนาม** : เป็นประเทศที่ผ่อนคลายกฎระเบียบการลงทุนแก่ผู้ประกอบการต่างชาติค่อนข้างมาก เช่น การอนุญาตให้เข้าไปซื้อกิจการท้องถิ่นและให้ถือหุ้นได้เต็มจำนวนการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มขึ้นหากเข้าไปรับงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ และการเปิดโอกาสให้ถือครองที่ดินมากถึง 70 ปี หากเป็นโครงการระดับชาติ รวมถึงสามารถโอนเงินสกุลต่างประเทศได้อย่างเสรี
- **กัมพูชา** : มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและมิใช่ภาษีที่ดึงดูดต่างชาติให้เข้าไปประกอบกิจการ เช่น การอนุญาตให้ผู้ประกอบการโอนเงินทุนกลับประเทศตนได้หากจำเป็นต้องยกเลิกกิจการ และการอนุญาตให้เช่าที่ดินได้สูงสุด 99 ปี ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้รับเหมาที่จะเข้าไปรับงานโครงการที่มีรายได้จากสัมปทาน อาทิ มอเตอร์เวย์ อย่างไรก็ตาม ระบบการโอนเงินสกุลต่างประเทศยังมีเงื่อนไขที่จำกัดกว่าเวียดนาม

- **เมียนมา** : ปัจจุบันมีนโยบายที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปรับงานก่อสร้างโครงการต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้าไปร่วมลงทุนโครงสร้างพื้นฐานกับภาครัฐ (Public Private Partnership: PPP) แต่ยังมีเงื่อนไขที่เอื้อต่อการลงทุนน้อยกว่าประเทศอื่น อาทิ นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถถือหุ้นได้ทั้งหมด รวมถึงข้อจำกัดด้านการจ้างแรงงานต่างชาติและด้านระบบการโอนสกุลเงินตราต่างประเทศ
- **สปป.ลาว** : มีความโดดเด่นเรื่องระยะเวลาการให้สัมปทานในบางโครงการสูงสุดถึง 99 ปี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของโครงการแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม การที่ประชากรมีจำนวนน้อย ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูงจึงค่อนข้างเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้างและการขนส่งคมนาคม นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการต่างชาติ

โดยสรุป จากการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเชิงมหภาค ร่วมกับปัจจัยเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อธุรกิจรับเหมาก่อสร้างใน CLMV พบว่า **ประเทศเวียดนามมีปัจจัยที่เอื้อต่อการทำธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมากที่สุด** โดยพิจารณาจากจำนวนโครงการและมูลค่าภาคก่อสร้างที่สูงกว่าประเทศอื่น โดยเปรียบเทียบและมีทิศทางเติบโตต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดน้อยกว่าทั้งในด้านความพร้อมของสาธารณูปโภค ต้นทุนวัสดุก่อสร้าง เสถียรภาพทางการเมือง รวมทั้งการพัฒนาด้านระบบสถาบันการเงินเพื่อรองรับการลงทุนภาคธุรกิจ **รองลงมา ได้แก่ กัมพูชา** ที่ภาคก่อสร้างจะยังขยายตัวสูง และมีข้อได้เปรียบด้านภูมิประเทศที่ติดกับไทย ทำให้สะดวกต่อการขนส่งเคลื่อนย้ายแรงงานและอุปกรณ์ต่างๆ ผ่านชายแดน สำหรับ **เมียนมา** แม้มีข้อจำกัดมากกว่า โดยเฉพาะด้านความไม่เพียงพอของโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค สถาบันการเงินยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร และการเมืองยังมีความเสี่ยง อย่างไรก็ตาม ภาครัฐพยายามผ่อนคลายกฎระเบียบการลงทุนและเร่งขับเคลื่อนโครงการก่อสร้างอย่างต่อเนื่องทั้งด้านระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและโรงไฟฟ้า ซึ่งจะเหนี่ยวนำให้เกิดการลงทุนที่เกี่ยวข้องตามมา เช่น โครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ส่วน **สปป.ลาว** ผู้รับเหมาต่างชาติมีโอกาสเข้าไปลงทุนน้อยกว่า เนื่องจากจำนวนโครงการน้อยกว่าประเทศอื่น โครงการขนาดใหญ่กระจุกตัวเฉพาะเขื่อนผลิตไฟฟ้า ส่วนการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมส่วนมากเป็นโครงการขนาดเล็กและยังต้องพึ่งพิงเงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศหรือรัฐบาลต่างชาติ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจก่อสร้างในสปป.ลาว อาจเหมาะกับผู้ที่เข้าไปรับเหมาโครงการขนาดกลางและเล็ก อาทิ ถนน และโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก

เมื่อประเมินโครงการต่างๆ ที่คาดว่าจะก่อสร้างใน CLMV อีก 3 ปีข้างหน้า พบว่ามูลค่าก่อสร้างมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในอัตราเลขสองหลัก ซึ่งนับเป็นโอกาสของผู้รับเหมาไทยที่จะเข้าไปรับงานก่อสร้างมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในกลุ่ม CLMV จะมีผู้รับเหมาต่างชาติรายอื่นที่เข้าไปรับงานอยู่แล้ว เช่น โครงการที่อยู่ในรูปแบบ G to G ของประเทศมหาอำนาจ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ หรือโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินกับองค์กรระดับโลก เช่น ADB และ IMF ซึ่งมักว่าจ้างผู้รับเหมาจากประเทศนั้น ดังนั้น ผู้รับเหมาไทยอาจต้องใช้ช่องทางในการจับมือเป็นพันธมิตรกับผู้ประกอบการท้องถิ่นที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจก่อสร้าง ได้แก่ นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ผู้รับเหมาก่อสร้าง และผู้จำหน่าย/ผลิตวัสดุก่อสร้าง รวมถึงบริษัทจัดหาแรงงาน เพื่อให้มีช่องทางในการรับงานได้ต่อเนื่องโดยเฉพาะโครงการที่จะมีรายได้จากการดำเนินงานหรือสัมปทาน เช่น มอเตอร์เวย์ รวมถึงช่องทางในการรับเหมาช่วงต่อ

ทั้งนี้ ประเภทโครงการที่ผู้รับเหมาไทยมีความเชี่ยวชาญและเป็นโครงการก่อสร้างที่คาดว่าจะมีโอกาสขยายตัวตามแผนการลงทุนของภาครัฐและเอกชนในระยะข้างหน้า สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงการที่ผู้รับเหมาไทยมีโอกาสเข้าไปลงทุนในประเทศ CLMV ในระยะ 3-5 ปีข้างหน้า

ประเทศ	ประเภทโครงการ
เวียดนาม	โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ มอเตอร์เวย์ รถไฟฟ้ารางคู่ และรถไฟฟ้า รวมถึงโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่มีแนวโน้มลงทุนในรูปแบบ Mix-Used มากขึ้น เนื่องจากผู้รับเหมารายใหญ่ของไทยมีประสบการณ์สูง ส่วนงานขุดเจาะอุโมงค์ งานเสาเข็ม และงานฐานราก ผู้ประกอบการรายกลางมีโอกาสรับจ้างเป็น Sub-contractor โครงการขนาดใหญ่อีกทอดหนึ่ง
กัมพูชา	โครงการขนาดใหญ่ เช่น สนามบินและท่าเรือ โครงการพัฒนาและขยายถนนในเส้นทางหลักและทางรอง เป็นโอกาสแก่ผู้รับเหมารายกลางและรายย่อยของไทย เนื่องจากแรงงานมีฝีมือและชำนาญ นอกจากนี้ ผู้รับเหมาไทยน่าจะมีความได้เปรียบในการแข่งขันโครงการอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย โรงแรม และห้างสรรพสินค้าที่มีแนวโน้มขยายตัวตามการเติบโตของเมือง รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเติบโตตามเขตเศรษฐกิจพิเศษ
เมียนมา	การพัฒนาโรงไฟฟ้า และโครงข่ายถนนหลายเส้นทาง โดยเฉพาะในเขตเมืองและเส้นทางเชื่อมระหว่างเมือง เช่น ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์ ตลอดจนโครงการอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่อยู่อาศัยและโรงแรม ตามการเติบโตของเมือง
สปป.ลาว	เขื่อนผลิตไฟฟ้าขนาดใหญ่มีแนวโน้มเติบโตและยังมีโรงผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กที่มีแผนจะสร้างเพิ่มอีก 60 โครงการ จากปัจจุบันมีโครงการที่กำลังก่อสร้างประมาณ 22 โครงการ จะเป็นโอกาสแก่ผู้รับเหมารายกลางและรายย่อยของไทย นอกจากนี้ ยังมีโอกาสรับจ้างก่อสร้างที่อยู่อาศัย เนื่องจากผู้รับเหมาไทยมีฝีมือและได้รับการยอมรับในสปป.ลาว

Note: รวบรวมจากโครงการสำคัญทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีแผนจะลงทุนในประเทศ CLMV (ตารางที่ 3)
Source: Krungsri Research, as of 2018

ตารางที่ 3 โครงการสำคัญที่มีแผนจะลงทุนในประเทศ CLMV

Cambodia			
Investment Projects	Investment Value (USD, m)	Status	Time Period
• Phnom Penh - Bavet expressway development, Svay Rieng province	3,800	Planning	end 2022
• Expressway link between the capital Phnom Penh and the port of Sihanoukville in Preah Sihanouk	1,900	Awaiting construction	2019-2020
• Rovieng District Steel Plant, Preah Vihear	1,600	Planning	
• Phnom Penh - Preah Sihanouk expressway	1,600	Planning	end 2020
• Phnom Penh International Airport renovation	1,500	Awaiting construction	2020-2040
• Wisney World, commercial complex building in Phnom Penh	1,000	Awaiting construction	2019-2021
• A two-unit coal-fired power plant in Sihanoukville Province	1,000	Feasibility study	
• National Road No 3, Phnom Penh to Sihanoukville	536	Planning	end 2023
• Sihanoukville Autonomous Port (SAP) Container Terminal, Preah Sihanouk	200	Planning	end 2022

Myanmar			
Investment Projects	Investment Value (USD, m)	Status	Time Period
• Arterial Road Networks Master Plan 2030 Phase I	9,195	Planning	2016-2020
• Arterial Road Networks Master Plan 2030 Phase II	10,268	Planning	2021-2025
• Arterial Road Networks Master Plan 2030 Phase III	22,067	Planning	2026-2030
• New township of Kyee Myin Daing at the west of Yangon River	2,200	Planning	
• Hanthawaddy International Airport, Bago region	2,000	Planning	end 2020
• Ayeyawady Combine Cycle Power Plant	1,250	Planning	
• Thanlyin Gas-Fired Power Generation Facility, Yangon	1,000	Feasibility study/EIA	end 2020
• Liquefied natural gas (LNG) power plant of Toyo Thai Power Myanmar	350-500	Planning	2019-2021
• Kyaukphyu SEZ by Singapore's CPG Corporation (include a port, an industrial zone and a residential area)	227	Awaiting construction	

Lao PDR			
Investment Projects	Investment Value (USD, m)	Status	Time Period
• Khonephapheng Special Economic Zone	10,000	Planning	2018-2025
• Ban Khoum hydropower plant, Champassak	4,400	Planning	
• Pak Beng hydropower plant, Oudomxay	2,400	Planning	
• Pak Lay hydropower plant, Xaignabouli	2,400	Planning	end 2023
• The Vientiane to Vang Vieng expressway	1,200	Planning	end 2020
• The expansion of 3 hotels by Centara group	none	Planning	end 2020
• The luxury hospital in Vientiane by BCH group	40	Planning	

Vietnam			
Investment Projects	Investment Value (USD, m)	Status	Time Period
• Expansion for 5 airports (included Van Don, Cam Ranh Airport, Phan Thiet, Cat Bi and Chu Lai Airports)	10,500	Planning	end 2020
• Long Thanh International Airport Phase 1, Dong Nai Province	5,200	Planning	end 2025
• Expressway in 13 provinces (Nam Dinh, northern province to Vinh Long, southern province)	5,100	Selection of the investors	2019-2021
• Long Son island Petrochemical complex, Ba Ria-Vung Tau	4,500	Planning	end 2021
• Metro rail system in Thanh pho Ho Chi Minh (Saigon bridge to Can Gluoc)	4,470	Planning	
• Belt road in Thanh pho Ho Chi Minh	4,458	Planning	
• Lao Cai - Ha Noi - Hai Phong railway	4,152	Feasibility study/EIA	
• Coal-fired power plant in Song Hau, Hau Giang	3,500	Planning	end 2022
• Long An No.2 thermal power plant, Can Gluoc, Mekong Delta, Long An	3,170	Planning	end 2027
• Da Nang complex (facilities for logistics center)	620	Planning	end 2030
• Road development in 14 underdeveloped provinces	409	Planning	2019-2021

Source: EMIS and BMI, compiled by Krungsri Research, as of 2018

Appendix

1) การคำนวณตัวชี้วัดด้านโอกาส (Indicators of opportunities)

ดัชนีรวมด้านโอกาสของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของแต่ละประเทศใน CLMVT ช่วงปี 2013-2016 คำนวณจาก 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) มูลค่าก่อสร้าง (วัดจาก GDP เฉพาะภาคก่อสร้าง) 2) สัดส่วนมูลค่าก่อสร้างต่อ GDP 3) ความพร้อมทางด้านระบบการขนส่งโลจิสติกส์ (วัดจาก Logistic Performance Index: LPI) 4) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (วัดจาก Foreign Direct Investment: FDI) 5) สภาพเศรษฐกิจมหภาค (วัดจาก Global Competitiveness Index: GCI ด้านเศรษฐกิจมหภาค) 6) ค่าจ้างแรงงาน และ 7) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน (วัดจาก GCI ด้าน Institution โดยแต่ละปัจจัยถูก Standardized ด้วยวิธี Z-Score และกำหนดให้แต่ละตัวแปรมีค่าคะแนนมากยิ่งสะท้อนโอกาสทางธุรกิจมาก เนื่องจากปัจจัยนั้นสนับสนุนการเข้าไปลงทุนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศนั้น หลังจากนั้นจึงคิดค่าเฉลี่ยในช่วงปี 2556-2559 ของทั้ง 7 ตัวแปรข้างต้น จากนั้นจึงประเมินปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจมากที่สุดโดย Principle Component Analysis (PCA) เพื่อให้สามารถนำดัชนีรวมด้านโอกาสที่คำนวณได้ไปใช้เปรียบเทียบว่าประเทศใดในกลุ่มมีระดับของปัจจัยบวกด้านโอกาสสูงหรือน้อยกว่ากัน โดยข้อมูลสถิติ 7 ตัวแปรมีรายละเอียดดังนี้

- **Construction Value:** เป็นปัจจัยที่จะสะท้อนขนาดการลงทุนก่อสร้างในแต่ละประเทศ ซึ่งใช้ข้อมูลจาก GDP ภาคก่อสร้างของแต่ละปี
- **Construction per GDP:** เป็นปัจจัยที่จะสะท้อนความสำคัญของภาคก่อสร้างที่มีต่อระบบเศรษฐกิจในแต่ละประเทศ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วน GDP ภาคก่อสร้างต่อ GDP ในแต่ละประเทศ
- **Macroeconomic Environment:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนสภาพเศรษฐกิจโดยรวมในแต่ละประเทศ คำนวณจาก GCI ด้าน Macroeconomic Environment ของ World Economic Forum
- **Logistic Performance (LPI):** เป็นปัจจัยที่สะท้อนความพร้อมทางด้านระบบขนส่งคมนาคมในแต่ละประเทศ คำนวณจาก Logistic Performance Index ของ World Bank
- **Foreign Direct Investment (FDI):** เป็นปัจจัยที่สะท้อนทิศทางการเติบโตของการลงทุนจากผู้ประกอบการต่างชาติ ซึ่งใช้มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแต่ละประเทศ
- **Policy for Investment:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนนโยบายและกฎระเบียบที่สนับสนุนกับการลงทุนในแต่ละประเทศ ซึ่งนำข้อมูลมาจาก GCI ด้าน Institution ของ World Economic Forum
- **Advantages of Labor Cost (minimum wage):** เป็นปัจจัยที่สะท้อนความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานในแต่ละประเทศ ซึ่งคำนวณจากส่วนกลับของค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในแต่ละประเทศ

2) การคำนวณตัวชี้วัดด้านข้อจำกัด (Indicators of limitations)

ดัชนีรวมด้านข้อจำกัดของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของแต่ละประเทศใน CLMVT ช่วงปี 2013-2016 คำนวณจาก 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) ต้นทุนวัสดุก่อสร้าง 2) เสถียรภาพทางการเมือง 3) การพัฒนาตลาดการเงิน 4) สาธารณูปโภค และ 5) ประสิทธิภาพแรงงาน โดยแต่ละปัจจัยถูก Standardized ด้วยวิธี Z-Score และกำหนดให้ยิ่งค่าคะแนนมากแสดงว่าตัวแปรนั้นเป็นอุปสรรคมากต่อการเข้าไปลงทุนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศนั้น หลังจากนั้นจึงคิดค่าเฉลี่ยในช่วงปี 2556-2559 ของทั้ง 5 ตัวแปรข้างต้น จากนั้นจึงประเมินปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจมากที่สุด โดย Principle Component Analysis (PCA) เพื่อให้สามารถนำดัชนีรวมด้านข้อจำกัดที่คำนวณได้ไปใช้เปรียบเทียบว่าประเทศใดในกลุ่มมีระดับของข้อจำกัดสูงหรือน้อยกว่ากัน โดยข้อมูลสถิติ 5 ตัวแปรมีดังนี้

- **Inadequate Infrastructure :** เป็นปัจจัยที่สะท้อนความไม่พร้อมของระบบสาธารณูปโภคในแต่ละประเทศ ใช้ข้อมูลจาก GCI ด้าน Infrastructure ของ World Economic Forum
- **Financial Market Underdevelopment:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนข้อจำกัดของตลาดการเงินในแต่ละประเทศ ใช้ข้อมูลจาก GCI ด้าน Financial Market Development ของ World Economic Forum
- **Political Instability:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนการขาดเสถียรภาพทางการเมืองในแต่ละประเทศ คำนวณจาก Political Stability Index จากเว็บไซต์ www.theglobaleconomy.com
- **Labor Market Inefficiency:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนความไม่มีประสิทธิภาพของแรงงานในแต่ละประเทศ ใช้ข้อมูลจาก GCI ด้าน Labor Market Efficiency ของ World Economic Forum
- **Construction Material Cost:** เป็นปัจจัยที่สะท้อนต้นทุนวัสดุก่อสร้าง โดยใช้ราคาปูนซีเมนต์ในแต่ละประเทศเป็นตัวแทน

วิจัยกรุงศรี

ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

- ครันด์ สุนันท์สถาพร
- สุจิต ชัยวิษณุชาติ
- จุไรลักษณ์ พลศรี
- สร้อยสนธิ์ หล่อสุวรรณกุล
- สติติย์ แดงสัตรู
- ลูกหิน วราโชติเศรษฐ์
- ธนาพร ศรีคล้าย

เศรษฐกิจอาเซียน (เศรษฐกิจโลก)
เศรษฐกิจอาเซียน (เศรษฐกิจไทย)
เศรษฐกิจอาเซียน (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)
เศรษฐกิจอาเซียน (สปป.ลาว, เวียดนาม, อินโดนีเซีย)
เศรษฐกิจอาเซียน (กัมพูชา, เมียนมา, ฟิลิปปินส์)
เศรษฐกิจ
เศรษฐกิจ

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

- พรพรรณ ไคย์สุพัทธ์
- ธเนศ มัทธนาลัย
- พูลสุข นิลกิจศรานนท์
- ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี
- นรินทร์ ต้นไพบูลย์
- พุทธชาติ ลุนคำ
- นิรติชัย ทุมวงษา
- วรณา ยงพิศาลภพ
- พัชรา กลิ่นชวนชื่น
- ชัยวัช ไชวเจริญสุข

ผู้บริหารฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรม
นักวิเคราะห์อาวุโส (Manufacturing and Service Sectors)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Modern Trade, ICT)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Transportation & Logistics, Industry Risk Ratings)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Biofuel, Chemical & Plastic Products)
นักวิเคราะห์ (Tourism Sectors, Real Estate in Upcountry)
นักวิเคราะห์ (Construction Contractor, Construction Materials)
นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances, Beverages)
นักวิเคราะห์ (Real Estate in BMR)
นักวิเคราะห์ (Agricultural Products, Food)

ทีมพัฒนางานวิจัย

- ตลัปลักษณ์ ธนดิษฐ์สุวรรณ
- รชฏ เลียงจันทร์
- อาภากร นพรัตน์ภรณ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Financial Sectors)
นักวิเคราะห์ (Oil & Gas, Petrochemicals, Industry Scenario Analysis)
นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

- สุรณี สมประสงค์
- ธมณ เสริฐสุขสกุล
- เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน
- วงศกร แก้วอุดทั้ง

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

สนใจสมัครรับอีเมลได้ที่ krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีมิอาจรับรองความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ขอคิดเห็นที่ปรากฏเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็น หรือประมาณการต่างๆ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า